

ného, není tedy než popíráním zjištění způsobnosti vyhrůžek a neprovádí dovolávaného hmotněprávního zmatku po zákoně.

Čís. 1170.

§ 6 opatření Stálého výboru Národního shromáždění republiky Československé podle §u 54 ústavní listiny ze dne 4. srpna 1920, čís. 480 sb. z. a n. o změně některých ustanovení trestního práva nestanoví nové trestní sazby.

Přípustnost odvolání veřejného obžalobce a obžalovaného co do trestu dlužno posuzovati dle ustanovení §u 283 tr. ř.

(Plenární usnesení ze dne 21. března 1923, čís. pres. 1197/22.)

V nálezech Nejvyššího soudu byla nejednotným způsobem řešena otázka, zda a pokud jest přípustno odvolání obžalovaného, pokud se týče veřejného obžalobce, navrhlo-li státní zastupitelství v obžalobě dle §u 6 opatření Stálého výboru Národního shromáždění ze dne 4. srpna 1920 čís. 480 sb. z. a n. trest na svobodě do 6 měsíců. V zájmu jednotnosti nálezů Nejvyššího soudu předložil jeho první prezident věc sesílenému sboru soudců, jenž k otázce odpověděl, jak shora uvedeno.

D ů v o d y:

Účinnost opatření Stálého výboru ze dne 4. srpna 1920, čís. 480 sb. z. a n. skončila se dle §u 10 (1) tohoto opatření uplynutím 31. prosince 1921, dnem 1. ledna 1922 došel účinnosti zákon ze dne 22. prosince 1921 čís. 471 sb. z. a n., jenž do slova převzal ustanovení §§ů 1 až 8 opatření, takže otázka, k řešení předložená, se vztahuje i na zákon z 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n. Komu a za jakých podmínek přísluší právo odvolací do výroku o trestu, ustanovuje § 283 tr. ř., dle něhož v neprospěch obžalovaného jest odvolání pouze tehdy přípustno, když nastalo mimořádné zmírnění nebo záměna trestu, třeba i bez výslovného vztahu na dotyčná ustanovení zákona (srov. rozhod. vídeňského kass. soudu Nowackova sbírka č. 3503), ve prospěch obžalovaného pak jen tehdy, když soud tohoto jemu příslušejícího práva nepoužil: jinými slovy v neprospěch obžalovaného jest odvolání přípustno pouze tehdy, když soud při výměře trestu sešel buď co do způsobu trestu pod sazbu zákona, ve prospěch obžalovaného pak, když soud tohoto zákonného rámce trestního neopustil. Závisí tedy přípustnost odvolání obžalovaného nebo veřejného obžalobce v případech, v nichž bylo pokračováno dle §u 6 opatření Stálého výboru (pokud se týče zákona z 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n.), od rozřešení otázky, zdali tímto §em 6 byla stanovena nová trestní sazba.

Právě v této otázce se objevil v praxi nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího rozpor; rozhodnutí ze dne 11. března 1922, Kr I 954/21 hájí stanovisko, že § 6 nové trestní sazby neobsahuje, téhož názoru jsou rozhodnutí ze dne 9. května 1922 Kr II 126/22 a ze dne 23. května 1922 Kr II 216/22, kdežto rozhodnutí ze dne 8. října 1922 Kr I 610/22 zastává mínění, že §em 6 byla stanovena nová trestní sazba, a na

témže stanovisku jest i rozhodnutí ze dne 28. února 1922 Kr I 230/22 a ze dne 12. září 1922 Kr I 620/22. Z vývodů, jimiž rozhodnutí Kr I 954/21 odůvodňuje názor, že § 6 nové trestní sazby neobsahuje, budiž uvedeno toto: »Z důvodové zprávy (tisk čís. 560 A) k opatření Stálého výboru N. S. ze dne 6. srpna 1920 čís. 480 sb. z. a n. vyplývá, že účelem ustanovení §u 6 tohoto opatření bylo výhradně ulehčiti přetíženým sborovým soudům trestním, nikoli však změnití materielní právo trestní stanovením nové sazby trestní pro trestné činy, které, náležejíce ku příslušnosti sborového soudu první stolice, se mají projednávatí před samosoudcem; nová trestní sazba byla pro činy tam uvedené stanovena jen v §§ 1 a 2, poněvadž bylo změny materielního práva trestního zapotřebí, by tyto činy po případě mohly býti odňaty pravomoci poroty, před níž dle dosavadního práva (posl. odst. čl. VI. zák. ze dne 23. května 1873 čís. 119 ř. zák.) výhradně příslušely. Změna materielního práva trestního o trestních sazbách tedy §em 6 zmíněného opatření nenastala; samosoudci jest v trestních věcech, jím projednaných, vyměřiti trest dle zákonů jinak platných; jediným jeho omezením jest dle §u 7 čís. 2 opatření, že nesmí jako hlavní trest uložití ztrátu na svobodě vyšší 6 měsíců. Dle názoru odvolatelova byla by v §u 6 opatření obsažena nová trestní sazba pro veškeré činy trestné samosoudcem souzené vůbec, jež nemá dolní hranice a končí nejvýše 6ti měsíčním trestem na svobodě; takto bylo by bývalo opatření Stálého výboru změnilo značnou řadu ustanovení trestního zákona, kde trest buď vůbec nedosahuje 6ti měsíců (na př. přečiny §u 282, 283, 284 tr. zák.), anebo kde tento trest jest vůbec nejvyšší sazbou (na př. přečin §u 279, 280 tr. zák.). Ustanovení §u 6 nic takového neobsahuje a nemělo také nic takového obsahovati Při ostatních trestných činech, kde trestní sazba převyšuje 6 měsíců, naskýtá se ovšem otázka, zda § 6 ustanovil novou trestní sazbu, či zda takto omezil pouze trestní pravomoc samosoudcovu. Slova opatření nasvědčují správnosti tohoto poslednějšiho názoru. §§ 1 až 5 opatření mluví o trestní sazbě, nýbrž praví, se, by čin trestný, náležející ku příslušnosti by byl po případě odňat důvod pro příslušnost porotního soudu. Zde tedy běží o novou trestní sazbu V §u 6 není však již řeči o trestní sazbě, nýbrž praví se, by čin trestný, náležející ku příslušnosti sborového soudu první stolice, byl přikázán jedinému členu tohoto soudu jako samosoudci, navrhl-li veřejný obžalobce jako hlavní trest ztrátu svobody do 6ti měsíců. Také § 7 opatření nemluví o trestní sazbě; stejné mluvy se používá i v §u 8, který v posledním odstavci mluví jen o obdobných podmínkách uvedených v §u 6 a 7, ač v předěšlých odstavcích používá výrazu »trestní sazba« Z toho ide, že u trestných činů, u nichž trestní sazba převyšuje 6 měsíců, záleží změna právě jenom v tom, že jsou souzeny jedním členem sborového soudu první stolice, omezeným v trestní pravomoci, nikoli však v tom, že by § 6 ustanovoval zcela všeobecnou novou trestní sazbu«. Rozhodnutí Kr I 610/22, jež hájí názor opačný, totiž že § 6 opatření ustanovuje novou sazbu trestní, bylo vyvoláno zmatečnými stížnostmi dle §u 33 tr. ř. Do rozsudku samosoudce krajského soudu, jímž byl obžalovaný pro zločin krádeže dle §§ 171, 174 II a), 175 II a) a 176 II a) tr. zák. odsouzen použitím §u 55 tr. zák. do těžkého žaláře na deset

dní, podalo státní zastupitelství odvolání, jež rozhodnutím vrchního soudu zemského bylo odmítnuto s odůvodněním, že státní zastupitelství navrholo v obžalobě dle §u 6 opatření trest na svobodě do 6ti měsíců, v opatření tom nejnižší hranice sazby trestné určena není, byť i soud nalézací užil při výměře trestu mimořádného práva zaměňovacího dle §u 55 tr. zák., vyměřil trest v sazbě dle opatření, a není tudíž dle §u 283 tr. ř. odvolání přípustno. Generální prokuratura ve stížnosti dle §u 33 tr. ř. ohledně sporné otázky uvádí toto: »Jak z materialii vyplývá, byla opatřením stanovena nová sazba pouze v §§ 1 a 2 tím způsobem, že pro určité činy a se zřením k určitým okolnostem na místě zákonné sazby těžkého žaláře od 5 do 10 let užití lze sazby sazby těžkého žaláře od 1 do 5 let. Aby však nebylo pochybnosti, že sejítí lze za daných podmínek i pod novou nejnižší sazbu, pod kterou trest vyměřiti nebylo možno při dřívější sazbě ani za užití §u 338 tr. ř., stanoveno bylo §em 3., že užití uvedené sazby trestní nevyklučuje práva soudu, trest dle §§ 54 a 55 tr. zák. zmírniti nebo přeměnití. Nová sazba nebyla však stanovena §em 6, jenž neobsahuje změny práva hmotného, nýbrž upravuje toliko právo formální v ten smysl, že dáno jím státnímu zástupci právo, spokojiti se v řízení před samosoudcem trestem »do 6 měsíců« i tam, kde zákonná sazba sahá daleko výše. Tímto prohlášením není však vázán ani soud (§ 7 (4) a § 5), shledá-li, že navrhaná sazba není dostatečnou pro čin, který jest předmětem obžaloby, ani obžalovaný (§ 6 (1)), jenž pouhým svým neb obhájcovým odporem proti spisu nebo návrhu obžalovacímu přivoditi může řízení před soudem sborovým a to bez všelikého omezení platnosti sazeb zákonných. Není-li však v §u 6 stanovena nová trestní sazba, plyne z toho důsledek, že jakékoli vyměření pod nejnižší sazbu zákonnou dává státnímu zástupci dle §u 283 tr. ř. právo odvolání, stejně jako by náleželo obžalovanému, kdyby samosoudce nesešel při nižších sazbách pod nejnižší míru zákonnou«. Rozhodnutí uvedené nesdílí však názoru, hájeného generální prokuraturou, a praví: »V §u 6 opatření jest obsažena trestní sazba, zákonem nově stanovená místo sazeb trestního zákona, sahajících od 6ti měsíců výše; to plyne z ustanovení čtvrtého odstavce §u 7 opatření, v němž poukázáno jest na § 5, který mluví výslovně o sazbě navrhané; rovněž to plyne z druhého odstavce §u 6, dle něhož trest podle prvního odstavce tohoto §u navrhnouti jest vzhledem ku povaze činu a po případě též ke znehodnocení peněz, tedy nikoli vzhledem ku polehčujícím okolnostem, jež by odůvodňovaly užití §u 54 tr. zák.; plyne to konečně i z úvahy, že podle §§ 6, 7 a 5 opatření jest samosoudci již předem uloženo, by buď užil trestu dle §u 6 anebo se prohlásil nepřislušným« Ostatní důvody tohoto rozhodnutí, jež přes vytčené stanovisko přiznává státnímu zastupitelství právo odvolací, nemají pro řešení otázky, zda §em 6 opatření stanovena nová sazba trestní čili nic, důležitosti a mohou proto zde býti pominuty. Ostatní rozhodnutí spokojují se zodpověděním otázky buď kladným nebo záporným, aniž pro výrok svůj uvádějí podrobnějších důvodů. Literatura, pokud je zde známo, se s otázkou tou nezabývala, vyjmajíc článek Dra Biacha, uveřejněný v Juristenzeitung 1920, ročník I. na str. 181 a 182, jenž zasluhuje povšimnutí pro důsledky, jež vyvozuje ze svého názoru, že § 6 stanoví novou trestní sazbu, která nezná

minima, a že dle této trestní sazby, a nikoli dle paragrafů trestního zákona jest v rozsudku trest vyměřiti. V tom právě shledává Dr. Biach zjednodušení, které má přinést trestním soudům žádanou úlevu a vrchní soudy aspoň od odvolání státního zastupitelství ušetřiti. Dr. Biach vyvozuje, že trestní sazba § 6 opatření nastupuje na místo sazby zákonné nejen v případech, kde jde o zločiny, na něž trestní zákon stanoví trest na svobodě šest měsíců převyšující, nýbrž i v případech, kde předmětem trestního řízení jest přečin, ohrožený v zákoně trestem na svobodě nejvýše 6ti měsíčním, anebo kde jest spolu žalován přestupek a ohledně zločinu, pokud se týče přečinu dojde k osvobození; nemá důsledkem toho státní zástupce odvolacího práva ani při takových přečinech a argumentem a majori ad minus: při odsouzení pro pouhý přestupek a to přirozeně ani v tom případě, když trest byl vyměřen pod nejnižší sazbou, kterou zákon na přestupek stanoví. Pro výklad zákona jest rozhodným v první řadě jeho doslov. V té příčině jest důležité, že § 6 opatření o sazbě nemluví, slova »sazba« vůbec neužívá, naproti tomu však § 1 a 2 opatření výslovně zavádí novou trestní sazbu těžkého žaláře od jednoho roku do pěti let pro zločiny, tam uvedené, za podmínek, tam uvedených. Z toho nutno souditi, že si zákon jest dobře vědom toho, co »trestní sazba« znamená, jak také dosvědčuje ustanovení § 3 opatření, a že tedy rozdíl doslovu § 1 a 2 oproti § 6 není nikterak náhodným, a že zákonodárce, kdyby i v § 6 byl chtěl stanoviti sazbu trestní, byl by tak výslovně a jasně prohlásil, tak jak to učinil v § 1 a 2. Ani obsah ustanovení § 6 není takovým, aby se z něho dalo vyvozovati, že stanoví trestní sazbu. Pojem »sazby trestné« není již vyčerpán ustanovením výměry doby, trvání trestu na svobodě; má-li se mluviti o sazbě trestní, musí ustanovení zákona obsahovati také způsob trestu na svobodě, poněvadž trestní zákon zná různé způsoby trestu na svobodě (vězení, tuhé vězení, žalář, těžký žalář, pokud se týče vězení, žalář, státní vězení, káznice). V § 6 však způsob trestu na svobodě stanoven není; i tu dlužno povšimnouti si rozdílu mezi § 6 a § 1, kterýžto poslednější stanoví trest těžkého žaláře, tedy způsob trestu, kdežto § 6 mluví všeobecně o trestu »ztráty svobody«. Mělo-li by se ustanovení § 6 považovati za sazbu trestní, musel by i odsuzující rozsudek zníti na »ztrátu svobody« na př. 3 měsíční, a netřeba zajisté dokládati, že výkon takového výroku by byl nemožným pro neurčitost ohledně způsobu trestu. Bylo by však možno dojíti k dalším důsledkům, jež beze zvláštního odůvodnění právem by bylo označiti za nemožné: tak na př. mohl by zníti trest pro zločin krádeže na 2 měsíce vězení, a opačně trest pro přečin § 335 tr. zák. na 3 měsíce těžkého žaláře, aniž by trest ten byl dle § 281 čís. 11 tr. ř. odporovatelným, poněvadž jak vězení tak i těžký žalář jsou trestem ztráty svobody, a o překročení pravomoci trestní by nebylo lze mluviti, když § 6, stanovil-li by novou trestní sazbu, uvádí toliko všeobecně trest »ztráty svobody«. Proti této argumentaci může se arcíť namítnouti, že ohledně způsobu trestu nutno hleděti k příslušným ustanovením trestního zákona, ale právě tato námitka dokazuje nejlépe, že trestní sazbou i při užití § 6 opatření jest a zůstane příslušné ustanovení trestního zákona, k němuž se vždy nutno vráteti právě proto, že § 6 způsobu

trestu, nutné to náležitosti sazby trestní, neobsahuje, že se tedy trest vyměřuje podle ustanovení trestního zákona a § 6 opatření má pouze ten význam, že pravomoc samosoudce obmezuje směrem nahoru hranicí nejvýše 6ti měsíční ztráty na svobodě, kterou samosoudce pod sankcí §u 7 (2) opatření nesmí překročit. Názor, hájící zásadu ustanovení nové sazby trestní §em 6 (shora uvedené rozhodnutí Kr I 610/22), odvolává se na to, že §u 7 (4) se vztahuje k §u 5, jenž výslovně mluví o »sazbě navrhované«; než neprávem. Důkaz spočívá na slovu »obdobně«, ustanovení to vztahuje se pouze na postup, jaký má zachovávat samosoudce, má-li za to, že trest nejvýše 6ti měsíční, k jehož uložení má právo, a jež překročit nesmí, pro čin, tvořící předmět obžaloby, není dostatečným. Ani § 6 (2) neposkytuje názoru tomu nijaké opory. Jest arci správné, že trest dle prvního odstavce §u 6 nelze navrhopati vzhledem ku polehčujícím okolnostem, jež by odůvodňovaly použití §u 54, jinými slovy vyjádřeno: není správné vykládati návrh dle prvního odstavce §u 6 v ten rozum, že obsahuje mlčky návrh na použití §u 54 nebo 55 tr. zák., neb aspoň projev souhlasu veřejného obžalobce předem daný k použití těchto §§u 54 a 55 tr. zák., pokud se týče §§ 266 a 260 b) tr. zák. Z toho však nenásleduje, že by § 6 stanovil novou sazbu trestní, neboť nelze logicky říci, že z té okolnosti, že státní zástupce, podává návrh dle §u 6 (1), nemá přihlížeti k tomu, zda dle jeho názoru jsou tu okolnosti, jež by odůvodňovaly použití uvedených §§ 54, 55, pokud se týče §§ 266 a 260 b) tr. zák., nýbrž jen ku povaze činu a po případě též ke znehodnocení neněz, plyne, že § 6 stanoví zvláštní novou trestní sazbu. To však konečně neplyne ani z úvahy, že podle §§ 6, 7 a 5 jest samosoudci již předem uloženo, by buď použil trestu dle §u 6 anebo se prohlásil nepřislušným. Právě-li § 7 (2), že samosoudce smí uložit jako trest hlavní jen trest, zmíněný v §u 6, vyjádřuje tím, jak z věty hned následující plyne, toliko, že samosoudce jest vázán nejzašší hranicí šestiměsíční ztráty na svobodě, které pod zmatečností nesmí překročit; tím však není ničeho řečeno na prospěch výkladu, že § 6 obsahuje novou trestní sazbu. Z toho, co uvedeno, jde na jevo, že ani z doslovu opatření ani z jeho obsahu nelze ničeho vyvoditi, co by odůvodňovalo názor, že § 6 zavádí novou, zvláštní sazbu trestní. Proti názoru tomu mluví však i další úvahy shrnuté v rozhodnutí Kr I 954/21 a v návrhu generální prokuratury Kr I 610/22. Z důvodové zprávy (tisk čís. 560 A) plyne, že účelem ustanovení §u bylo výhradně ulehčiti přetíženým sborovým soudům trestním; neobsahuje tedy ustanovení to změny práva hmotného, nýbrž upravuje toliko právo formální, přikazujíc delikty, o nichž by bylo rozsuzovati jinak sboru soudců, za jistých podmínek soudci jedinému. Podle souvislosti §§ 6 a 7 podává veřejný obžalobce návrh tam zmíněný jen za tím účelem, aby trestní věc mohla býti přikázána samosoudci, tedy z důvodů čistě procesní hospodárnosti. Změna oproti stavu, jenž byl před vydáním opatření, záleží jedině v tom, že obžalovaný stojí nyní před jediným členem sborového soudu jako samosoudcem, kdežto dříve o něm rozhodoval sbor soudců. V úlevě sborovým soudům první stolice spočívá tendence zákonodárce a nikoli, jak na místě shora uvedeném Dr. Biach míní, v tom, že »vrchní soudy mají býti ušetřeny aspoň od odvolání státního zástupce«, což by ostatně, mimochodem řečeno,

vzhledem k poznatkům praxe vrchních soudů bylo úlevou dosti pochybnou. Názor, že §em 6 jest zavedena nová trestní sazba na místě dosavadních sazeb zákonných vede ostatně k důsledkům povážlivým. Rozhodnutí Kr I 610/22 zdá se míti na zřeteli toliko ony trestné činy, jež v trestním zákoně jsou ohroženy tresty od 6 měsíců výše; než § 6 vztahuje se na veškeré trestné činy, které náležejí ku příslušnosti sborového soudu první stolice, tedy nejen na zločiny, na něž jest stanovena sazba žaláře, pokud se týče těžkého žaláře od 1 roku do 5 let a sazba žaláře nebo těžkého žaláře od 6ti měsíců do 1 roku po případě do 5 let, nýbrž i na veškeré přečiny, mezi nimiž jest celá řada takových, u kterých zákonné maximum jest nižší než 6 měsíců (§ 282, 283, 284, 289, 290, 291, 292, 304 tr. zák., § 24 tisk. zák., § 89 zák. o společenstvech, § 17 zák. o obilních terminových obchodech, § 8 zákona o ochraně voleb). Je-li §em 6 stanovena nová sazba, platí stazba, an zákon nerozeznává, pro veškeré činy trestné, spadající do příslušnosti sborového soudu první stolice, a trest v případech shora uvedených nutno vyměřiti dle §u 6 a nikoli dle svrchu citovaných ustanovení trestného zákona. Znamenalo by to tedy rozšíření, pokud se týče zvýšení trestních sazeb v případech těch, důsledek to, ke kterému zákon (§ 6 opatř.) zajisté dospěti nezamýšlel. Daleko povážlivějším jest důsledek, který z nauky o nové trestní sazbě vyvozuje Dr. Biach (na místě shora uvedeném) ohledně přestupků, jež z důvodu souběhu s jinými trestními činy jsou předmětem řízení před sborovými soudy první stolice; nesprávnost názoru dra Biacha v tomto směru jest příliš zřejmá, než aby potřebovala zvláštního odůvodnění; nejeďť tu o trestný čin, který pro svoji povahu náleží ku příslušnosti sborového soudu první stolice, nýbrž o čin, jenž toliko z důvodu spojitosti se projednává před soudem sborovým. Z uvedených úvah plyne, že § 6 opatření nestanoví nové trestní sazby, že pro vyměření trestu i při užití §u 6 jsou základem trestní sazby trestního zákona. Tím jest vyřešena i otázka přípustnosti odvolání; pro ni jest směrodatným ustanovení §u 283 tr. ř., které opatřením nebylo nijak změněno, a jest tedy přípustno odvolání v mezích §u 283. Z toho plynou pro praktické použití tyto výsledky: Je-li v zákoně nejnižší sazba nižší 6 měsíců, platí tato na dále, právo samosoudce dle §u 6 jest obmezeno tím, že nesmí použiti trestu vyššího 6ti měsíců; má-li soud za to, že jsou zde podmínky §§ 54 a 55 tr. zák., pokud se týče §u 260 a 260 b) tr. zák. (92 uh. tr. zák.), může vyměřiti trest i pod nejnižší sazbu trestního zákona, v tom případě má státní zástupce právo odvolací právě tak jako obžalovaný v případě, že trest by byl vyměřen v mezích sazby zákonné. Jde-li o činy, na něž v trestním zákoně jako nejnižší trest jest stanoven žalář pokud se týče těžký žalář 6měsíční, tu, vyměří-li samosoudce trest 6ti měsíci, má právo odvolání toliko obžalovaný, poněvadž trest byl vyměřen v mezích sazby zákonné, třeba mírou nejnižší, chce-li však samosoudce vyměřiti trest nižší, může tak učiniti jen, jsou-li zde podmínky §§ 54 a 55 tr. zák., (§u 92 uh. tr. zák.), v tomto případě má právo odvolací toliko státní zástupce. Stejně přísluší právo odvolací pouze státnímu zástupci, když samosoudce při činu, ohroženém v zákoně trestem od 1 roku do 5 let, vyměřil trest nižší 6ti měsíců, uzná-li však samosoudce v takovém případě na trest 6ti měsíční, nemá ani státní zástupce práva odvola-

ciho, poněvadž návrhem dle §u 6 opatř. se prohlásil spokojeným s výměrou nejvýše 6ti měsíčního trestu. Samozřejmě zůstává státnímu zastupci právo odvolání ve všech případech, kde samosoudce, pokud mu zákon právo to poskytuje, zaměnil způsob trestu, v zákoně určený, za mírnější způsob trestu.

Čís. 1171.

Veřejné vyzývání druhých k neloyálnímu smýšlení a jednání proti prezidentu republiky spadá pod skutkovou podstatu přečinu dle §u 305 tr. zák.

(Rozh. ze dne 23. března 1923, Kr II 514/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 15. dubna 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle §u 305 tr. zák. mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Po věcné stránce (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.) namítá stížnost, že ve výrocích obžalovaného nelze shledati výzvu k nemravnému nebo nezákonnému jednání, poněvadž prý v demokratické republice má každý občan právo, presidenta buď uznávati nebo neuznávati a své přesvědčení v tom aneb onom směru svobodně projevovati. Stalo-li se tak, jako v tomto případě, urážlivou formou, mohl prý býti obžalovaný stíhán pouze na návrh presidenta republiky pro přešupek §u 491 nebo §u 496 tr. zák. Proti tomuto náhledu budiž zdůrazněno, že jest samozřejmou občanskou povinností každého příslušníka a obyvatele státu vůbec bez rozdílu státní formy, by se choval k hlavě státu loyálně, by o ní mluvil s úctou a vážností a by jí nezlehčoval. Platí to tím spíše o demokratické republice se svobodně voleným presidentem v čele. Projev neúcty, nevážnosti a zlehčení vůči presidentovi státu, jakého se dopustil obžalovaný, dlužno pokládati za jednání mravně zavržitelné, tím spíše, jde-li o osobnost povahy a významu presidenta Masaryka. Veřejné vyzývání druhých k neloyálnímu smýšlení a jednání proti presidentovi republiky, tedy k jednání nemravnému, právem proto podřadil první soud pod ustanovení §u 305 tr. zák.

Čís. 1172.

**Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.)
Obchodování předměty, jichž není nebo jež nejsou v dosahu moci těch, kdo jimi obchodují neb obchodovati zamýšlejí, nespadá pod skutkovou podstatu §u 7 a 11 čís. 4. lich. zák.**

(Rozh. ze dne 24. března 1923, Kr I 274/22).